

مقاله کوتاه علمی

اولین گزارش گونه *Macrosteles chobauti* (Hem.: Cicadellidae) از ایرانتندیس عبدالمهی^{۱*}، علیرضا جلالی زند^۱ و فریبا مظفریان^۲

۱- گروه گیاه‌پزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ۲- بخش تحقیقات رده‌بندی حشرات، موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور، صندوق پستی ۱۴۵۴، تهران ۱۹۳۹۵.

*مسئول مکاتبات، پست الکترونیکی: tandis_ab@yahoo.com

The first report of *Macrosteles chobauti* (Hem.: Cicadellidae) from IranT. Abdollahi^{1&*}, A. R. Jalali-Zand¹ and F. Mozaffarian²

1. Department of Plant protection, Faculty of Agriculture, Islamic Azad University, Isfahan (Khorasgan) Branch, Isfahan, Iran, 2. Insect Taxonomy Research Department, Iranian Research Institute of Plant Protection, P.O. Box 1454, Tehran 19395, Iran.

*Corresponding author, E-mail: tandis_ab@yahoo.com

Abstract

In the course of our faunistic survey on leafhoppers (Hem.: Cicadellidae) in northwestern Iran, 46 species were collected and identified of which the species *Macrosteles chobauti* Ribaut, 1952 is newly recorded from Iran. Drs. Hani Abdul-Nour (Lebanese University, Lebanon) and Paul Freytag (University of Kentucky, USA) confirmed the identification of the species.

است (Knight, 2010). بررسی منابع نشان می‌دهد که از ایران نیز حدود ۱۰ گونه متعلق به این جنس گزارش شده است (Dlabola, 1960, 1971, 1972, 1981).

صفات تشخیصی - قطعه پس‌زیرپیشانی (postclypeus) دارای چهار تا پنج نوار عرضی؛ پرونوتوم با دو لکه کوچک سیاه‌رنگ در نزدیکی لبه جلویی؛ پنیس در انتها دو شاخه و سوراخ تناسلی بسیار نزدیک به نقطه انشعاب می‌باشد. پنیس در گونه *M. chobauti*، شبیه به گونه *M. laevis* (Ribaut) است اما شاخه‌های انتهایی آن بلندتر بوده و خمیدگی کم‌تری نسبت به *M. laevis* دارد (Ribaut, 1952).

پراکنش - این گونه در پالئارکتیک از اسرائیل و فرانسه گزارش شده است (Nast, 1972). نمونه‌های بررسی‌شده - آذربایجان شرقی: کندوان، طول جغرافیایی "۴۰/۵' ۱۷' ۴۶°، عرض جغرافیایی "۴۵/۸' ۴۵' ۳۷°، ارتفاع ۲۶۴۵ متر، ۱۳۸۷/۳/۲۹، جمع‌آوری‌کننده: فریبا مظفریان.

زنجبرک‌های خانواده Cicadellidae بزرگ‌ترین خانواده زیرراسته Auchenorrhyncha را تشکیل می‌دهند. طی بررسی‌های که روی فون زنجبرک‌های این خانواده در شمال غرب ایران انجام شد، ۴۶ گونه جمع‌آوری و مورد شناسایی قرار گرفت که از بین آن‌ها زنجبرک *Macrosteles chobauti* Ribaut, 1952 از زیرخانواده Deltocephalinae برای اولین بار از ایران گزارش می‌شود. شناسایی این گونه توسط دکتر Hani Abdul-Nour از دانشگاه لبنان و دکتر Paul H. Freytag از دانشگاه کنتاکی ایالات متحده آمریکا تکمیل و تأیید گردید. گونه مذکور به‌روش تورزنی از علفزارهای منطقه کندوان در استان آذربایجان شرقی جمع‌آوری شد.

در زنجبرک‌های زیرخانواده Deltocephalinae، که بزرگ‌ترین زیرخانواده Cicadellidae می‌باشد، چشم‌های ساده در حد فاصل بین فرق سر و صورت قرار دارد و صفحات جنسی نرها پهن و کم‌وبیش مثلثی است (Le Quesne, 1969). از جنس *Macrosteles* Fieber بیش از ۱۰۰ گونه توسط Kwon از ناحیه Holarctic و آفریقا مورد بازبینی قرار گرفته ولی تاکنون به چاپ نرسیده

منابع

- Dlabola, J.** (1960) Iranische zikaden (Homoptera, Auchenorrhyncha) (Ergebnisse der Entomologischen Reisen Willi Richter, Stuttgart, in Iran 1954 und 1956-Nr. 31). *Stuttgarter Beiträge zur Naturkunde aus dem Staatlichen Museum für Naturkunde in Stuttgart* 41, 1-24.
- Dlabola, J.** (1971) Taxonomische und chronologische Ergänzungen der Zikadenfauna von Anatolien, Iran, Afghanistan und Pakistan (Homoptera, Auchenorrhyncha). *Acta Entomologica Bohemoslovaca* 68, 377-396.
- Dlabola, J.** (1972). Beiträge zur Kenntnis der Fauna Afghanistans (Sammelergebnisse von O. Jakeš 1963-64, D. Povolný 1965, D. Povolný & Fr. tenora 1966, J. Šimek 1965-66, D. Povolný, J. Gaisler, Z. Sebek & Fr. Tenora 1967) Homoptera Auchenorrhyncha. *Acta Musei Moraviae* 56-57, 189-248.
- Dlabola, J.** (1981) Ergebnisse der tschechoslowakisch – Iranischen entomologischen expeditionen nach dem Iran (1970 und 1973) (Mit Angaben über einige Sammelresultate in Anatolien) Homoptera: Auchenorrhyncha (II. Teil). *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* 40, 127-311.
- Knight, W. J.** (2010) Leafhoppers (Cicadellidae) of the Pacific. An annotated systematic checklist of the leafhoppers recorded in the Pacific region during the period 1758 – 2000. Available from: <http://www.tymbal.org/publicat/KnightCatalogue.pdf> (accessed 29 July 2013).
- Le Quesne, W. J.** (1969) *Handbooks for identification of British insects: Hemiptera, Cicadomorpha, Deltocephalinae*. Vol. 2, Part 2(b), 65-148 pp. Royal Entomological Society of London.
- Nast, J.** (1972) *Palaeartic Auchenorrhyncha (Homoptera): an annotated checklist*. 550 pp. Polish Scientific Publishers.
- Ribaut, H.** (1952) Homoptères Auchénorhynques, II (Jassidae). *Faune de France* 57, 1-474.